

Pismo
Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych
Uniwersytetu Jagiellońskiego

POLITEJA

82
2023

SZWAJCARIA: POLITYKA I KULTURA

■ STOSUNKI MIĘDZYNARODOWE

■ HISTORIA I POLITYKA

Publikacja dofinansowana przez
Wydział Studiów Międzynarodowych
i Politycznych UJ

Publikacja wydana w dwóch wersjach:
elektronicznej i drukowanej. Wersją
pierwotną jest format elektroniczny

POLITEJA

Pismo Wydziału Studiów
Międzynarodowych i Politycznych
Uniwersytetu Jagiellońskiego
ul. Władysława Reymonta 4,
30-059 Kraków
tel. 12 663 15 65, 12 664 15 64
politeja@uj.edu.pl
<https://journals.akademicka.pl/politeja>

Wydawca:
Księgarnia Akademicka sp. z o.o.
ul. św. Anny 6, 31-008 Kraków
tel. 12 431 27 43
journals@akademicka.pl
<https://journals.akademicka.pl>

ISSN 1733-6716

Redakcja tekstów:
Magdalena Gibiec (j. polski)
Anna Sekułowicz (j. angielski)

Projekt okładki:
Łukasz Fyderek

Typografia, skład i łamanie:
ANATTA.pl

Nakład: 100 egz.

Na liście czasopism punktowanych
MNiSW 2021: 100 pkt.

RECENZENCI

Roman Bäcker (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)
Marek Bankowicz (Uniwersytet Jagielloński)
Włodzimierz Bernacki (Uniwersytet Jagielloński)
Marek Białokur (Uniwersytet Opolski)
Maksim Bulachtin (Perm University)
Marek Czajkowski (Uniwersytet Jagielloński)
Joachim Diec (Uniwersytet Jagielloński)
Artur Demchuk (Lomonosov Moscow State University)
Andrzej Dudek (Uniwersytet Jagielloński)
Agnieszka Gromkowska-Melosik (Uniwersytet im. Adama
Mickiewicza)
Łukasz Jakubiak (Uniwersytet Jagielloński)
Dariusz Juruś (Uniwersytet Jagielloński)
Wojciech Kaute (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach)
Paulina Kewes (University of Oxford)
Wawrzyniec Konarski (Uniwersytet Jagielloński)
Leszek Korporowicz (Uniwersytet Jagielloński)
Krzysztof Kościelniak (Uniwersytet Jagielloński)
Dariusz Kozerawski (Uniwersytet Jagielloński)
Tomasz Koziełło (Uniwersytet Rzeszowski)
Barbara Krauz-Mozer (Uniwersytet Jagielloński)
Elżbieta Kuźelewska (Uniwersytet w Białymstoku)
Elżbieta Lesiewicz (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza)
Marek Maciejewski (Uniwersytet Wrocławski)
Gerhard Meiser (Universität Halle)
Włodzimierz Mich (Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej
w Lublinie)
Magdalena Musiał-Karg (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza)
Dariusz Niedźwiedzki (Uniwersytet Jagielloński)
Katarzyna Pokorna-Ignatowicz (Krakowska Akademia)
Czesław Porębski (Uniwersytet Jagielloński)
Andrea Schmidt (Pecs University)
Mieczysław Smoleń (Uniwersytet Jagielloński)
Barbara Stoczewska (Uniwersytet Jagielloński)
Lucjan Suchanek (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa
w Oświęcimiu)
Krzysztof Szczerski (Uniwersytet Jagielloński)
Dariusz Szpoper (Uniwersytet Gdański)
Monika Ślufińska (Uniwersytet Jagielloński)
Janusz J. Węc (Uniwersytet Jagielloński)
Tomasz Wicciech (Uniwersytet Jagielloński)
Howard Williams (Aberystwyth University)
Ryszard Zięba (Uniwersytet Warszawski)
Krzysztof Żarna (Uniwersytet Rzeszowski)
Marek Żyromski (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
w Poznaniu)
Arkadiusz Żukowski (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski)

Pismo Wydziału Studiów Międzynarodowych
i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego

POLITEJA

NR 1(82)

KRAKÓW 2023

SZWAJCARIA: POLITYKA I KULTURA

pod red. Agnieszki Nitszke, Krzysztofa Koźbiała
i Andrzeja Porębskiego

RADA PROGRAMOWA

Prof. Jerzy Axer (Uniwersytet Warszawski)

Prof. Andrea Ciampani (Libera Università Maria Ss. Assunta, Roma)

Prof. Břetislav Dančák (Masaryk University, Brno)

Prof. Rahul Peter Das (Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg)

Prof. Taras Finikov (KROK University, Kyiv)

Prof. Saleh K. Hamarneh (University of Jordan)

Prof. Ferenc Hörcher (National University of Public Service, Budapest)

Prof. Alyudas Jokubaitis (Vilnius University)

Prof. Zdzisław Mach (Instytut Europeistyki UJ)

Prof. Andrzej Mania (Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ)

Prof. Tadeusz Paleczny (Instytut Studiów Międzykulturowych UJ)

Prof. Dorota Prasałowicz (Instytut Amerykanistyki i Studiów Polonijnych UJ)

Prof. Anna Rażny (Instytut Rosji i Europy Wschodniej UJ)

Prof. John Robertson (University of Cambridge)

Prof. Irena Stawowy-Kawka (Instytut Nauk Politycznych i Stosunków
Międzynarodowych UJ)

Prof. Noël O'Sullivan (University of Hull)

Prof. Adam Walaszek (Instytut Amerykanistyki i Studiów Polonijnych UJ)

REDAKTOR NACZELNY CZASOPISMA

Prof. Bogdan Szlachta

(Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ)

SEKRETARZ REDAKCJI CZASOPISMA

Dr hab. Arkadiusz Górniewicz

(Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ)

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

SZWAJCARIA: POLITYKA I KULTURA

- 5 **Marek Bankowicz**, *System polityczny Szwajcarii, czyli przypadek jedyny w swoim rodzaju*
- 21 **Dariusz Popławski**, *Neutralność Szwajcarii. Wyzwania XXI wieku*
- 37 **Barbara Wiśniewska-Paź**, *Neutralność Szwajcarii. Wymiary bezpieczeństwa neutralnego państwa*
- 59 **Justyna Miecznikowska-Jerzak**, *Demokracja bezpośrednia w Austrii – praktyka i perspektywy rozwoju*
- 85 **Krzysztof Koźbiał**, *Referenda w Księstwie Liechtensteinu*
- 103 **Marcin Łukaszewski**, *Weto w ustroju szwajcarskim i liechtensteińskim jako konstytucyjne prawo suwerena*
- 123 **Agnieszka Nitszke**, *Antyeuropejski wymiar referendów szwajcarskich. Casus Szwajcarskiej Partii Ludowej*
- 143 **Magdalena Ratajczak, Natalia Broś**, *Humanitarian Diplomacy: The Case of Switzerland and Sweden*
- 165 **Tomasz R. Szymczyński**, *Szwajcarska demokracja z perspektywy hermeneutyki wielojęzyczności*
- 179 **Jacek H. Kołodziej**, *Zależna niezależność. Współczesne wyzwania dla ewolucji mediów w Szwajcarii*
- 203 **Marcin Rebes**, *Szwajcaria w Europie. Tożsamość kulturowa i modele demokracji bezpośredniej z perspektywy filozoficznej*
- 219 **Aleksandra Matykiewicz**, *Wpływ stosowania form demokracji bezpośredniej oraz zasady federalizmu na kształt polityki imigracyjnej i integracyjnej Szwajcarii*

- 235 **Andrzej Porębski**, *Kwestie kulturowe w referendach szwajcarskich w latach 2000-2021*
- 257 **Krzysztof Gładkowski**, *Szwajcarska geneza antropologii i etnologii Jana Czekanowskiego (1882-1965) i Stanisława Poniatowskiego (1884-1945)*

STOSUNKI MIĘDZYNARODOWE

- 279 **Joachim Diec**, *Russia's Foreign Policy Priorities in Eurasia and Northern Africa after America's Withdrawal from the Middle East: The Purport of Statements*
- 309 **Robert Kłosowicz**, **Ewa Szczepankiewicz-Rudzka**, *Między polityką zaangażowania a pozytywną neutralnością. Libia i Tunezja wobec kwestii Sahary Zachodniej*

HISTORIA I POLITYKA

- 329 **Marcin Konarski**, *Concepts of and Proposals for Constitutional Reforms in the Views of Polish Political Societies in Exile in 1830s: The Case of Young Poland*
- 351 **Paweł Sekuła**, *Symbole nienawiści. Dewastacja pomnika Józefa Piłsudskiego i Czwórki Legionowej w Krakowie – charakterystyka wybranych aspektów*
- 369 **Szymon Helma**, *Klasyczna teoria elit i pojęcie głębokiego państwa. Perspektywy badawcze na przykładzie Turcji i Włoch*
- 395 **Michał Kuryłowicz**, *'To Speak to the Hegemon': The Visions of Soviet Past in the History Coursebooks of Central Asia Countries*

RECENZJE

- 409 **Krzysztof Brzechczyn**, **Zenonas Norkus**, *Nie tytuł czyni imperium... Wielkie Księstwo Litewskie w perspektywie porównawczej socjologii historycznej imperiów*
- 423 **Marta Hoffman**, *Recenzja numeru 6/2022 rocznika „Teoria Polityki”*